

บทที่ 3 โครงสร้างหลักสูตร

เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี

กระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำประกาศ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548 ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา ลงวันที่ 25 พฤษภาคม 2548 เล่ม 122 ตอนพิเศษ 39ง (รายละเอียดในภาคผนวก ฉ) ได้กำหนดจำนวนหน่วยกิต และโครงสร้างหลักสูตรไว้ ดังนี้

1. จำนวนหน่วยกิต จำนวนหน่วยกิตขั้นต่ำของหลักสูตรระดับปริญญาตรี มีดังนี้
 - 1.1 หลักสูตรปริญญาตรี (4 ปี) จำนวนหน่วยกิตรวม ไม่น้อยกว่า 120 หน่วยกิต
 - 1.2 หลักสูตรปริญญาตรี (5 ปี) จำนวนหน่วยกิตรวม ไม่น้อยกว่า 150 หน่วยกิต
 - 1.3 หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง 2 ปี) จำนวนหน่วยกิตรวม ไม่น้อยกว่า 78 หน่วยกิต

2. โครงสร้างหลักสูตร

เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548 ได้กำหนดโครงสร้างของหลักสูตรและจำนวนหน่วยกิตขั้นต่ำของแต่ละหมวดวิชาไว้ ดังนี้

ระดับ	จำนวนหน่วยกิตขั้นต่ำในแต่ละหมวดวิชา			
	หมวดวิชา ศึกษาทั่วไป	หมวดวิชา เฉพาะ	หมวดวิชา เลือกเสรี	รวม
ปริญญาตรี (4 ปี)	30	84	6	120
ปริญญาตรี (5 ปี)	30	114	6	150
ปริญญาตรี (ต่อเนื่อง 2 ปี)	30	42	6	78

หลักการและขอบเขตของหมวดวิชาต่าง ๆ

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้กำหนดหลักการและขอบเขตของหมวดวิชาต่าง ๆ ดังนี้

1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมายถึง วิชาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้อย่างกว้างขวางมีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจธรรมชาติ ตนเอง ผู้อื่น และสังคม เป็นผู้ใฝ่รู้ สามารถคิดอย่างมีเหตุผล สามารถใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารความหมายได้ดี มีคุณธรรม ตระหนักในคุณค่าของศิลปะและวัฒนธรรมทั้งของไทยและของประชาคมนานาชาติ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตและดำรงตนอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดี

สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดวิชาศึกษาทั่วไปในลักษณะจำแนกเป็นรายวิชาหรือลักษณะบูรณาการใดๆ ก็ได้ โดยผสมผสานเนื้อหาวิชาที่ครอบคลุมสาระของกลุ่มวิชาสังคม มนุษยศาสตร์ ภาษา และกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ในสัดส่วนที่เหมาะสมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของวิชาศึกษาทั่วไป โดยให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต

อนึ่ง การจัดวิชาศึกษาทั่วไปสำหรับหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) อาจได้รับการยกเว้นรายวิชาที่ได้ศึกษามาแล้วในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรือระดับอนุปริญญา ทั้งนี้ จำนวนหน่วยกิตของรายวิชาที่ได้รับการยกเว้นดังกล่าว เมื่อนับรวมกับรายวิชาที่จะศึกษาเพิ่มเติมในหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ต้องไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต

2. หมวดวิชาเฉพาะ หมายถึง วิชาแกน วิชาเฉพาะด้าน วิชาพื้นฐานวิชาชีพและวิชาชีพที่มุ่งหมายให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติงานได้ โดยให้มีจำนวนหน่วยกิตรวม ดังนี้

2.1 หลักสูตรปริญญาตรี (4 ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะรวมไม่น้อยกว่า 84 หน่วยกิต

2.2 หลักสูตรปริญญาตรี (5 ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะ รวมไม่น้อยกว่า 114 หน่วยกิต

2.3 หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง 2 ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะ รวมไม่น้อยกว่า 42 หน่วยกิต

สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดหมวดวิชาเฉพาะในลักษณะวิชาเอกเดี่ยว วิชาเอกคู่หรือวิชาเอกและวิชาโทก็ได้ โดยวิชาเอกต้องมีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต และวิชาโทต้องมีจำนวนหน่วยกิต ไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต ในกรณีการจัดหลักสูตรแบบวิชาเอกคู่ต้องเพิ่มจำนวนหน่วยกิตของวิชาเอกอีกไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต และให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 150 หน่วยกิต

3. หมวดวิชาเลือกเสรี หมายถึง วิชาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ตามที่ตนเองถนัดหรือสนใจ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนรายวิชาใดๆ ในหลักสูตรระดับปริญญาตรี โดยให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

โครงสร้างหลักสูตรระดับปริญญาตรีหมวดวิชาศึกษาทั่วไป

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ต้องเรียนทุกกลุ่มวิชาไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต

1. กลุ่มวิชาภาษา	เรียน	12-15	หน่วยกิต
1.1 บังคับ		12	หน่วยกิต
150001 ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น		3(3-0-6)	
150011 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 1		3(3-0-6)	
150012 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 2		3(3-0-6)	
150013 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 3		3(3-0-6)	
1.2 เลือก		0-3	หน่วยกิต
150002 ภาษาไทยพื้นฐาน		3(3-0-6)	
150014 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 4		3(3-0-6)	
150021 ภาษาญี่ปุ่นพื้นฐาน		3(3-0-6)	
150031 ภาษาจีนพื้นฐาน		3(3-0-6)	
150041 ภาษาฝรั่งเศสพื้นฐาน		3(3-0-6)	
150051 ภาษาเขมรพื้นฐาน		3(3-0-6)	
2. กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	เลือกเรียน	3-6	หน่วยกิต
150201 จริยธรรมเพื่อการดำเนินชีวิต		3(3-0-6)	
150202 พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน		3(3-0-6)	
150203 สุนทรียภาพของชีวิต		3(3-0-6)	
3. กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	เลือกเรียน	3-6	หน่วยกิต
150301 สังคมและวัฒนธรรมไทย		3(3-0-6)	
150302 กฎหมายเบื้องต้น		3(3-0-6)	
150303 วิถีโลก		3(3-0-6)	
150304 โคราชศึกษา		3(3-0-6)	

	4. กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์	เรียน	6-9	หน่วยกิต
	4.1 บัณฑิต		3	หน่วยกิต
	400002	เทคโนโลยีสารสนเทศ	3(2-2-5)	
	4.2 เลือก		3-6	หน่วยกิต
400001		การคิดและตัดสินใจ	3(3-0-6)	
400003		วิทยาศาสตร์สุขภาพ	3(3-0-6)	
400004		วิทยาศาสตร์เพื่อคุณภาพชีวิต	3(3-0-6)	
400005		เทคโนโลยีเพื่อการดำรงชีวิต	3(3-0-6)	
400006		ชีวิตกับสิ่งแวดล้อม	3(3-0-6)	
400007		คณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน	3(3-0-6)	
400008		วิทยาศาสตร์การออกกำลังกาย	3(2-2-5)	
400009		กีฬาเพื่อสุขภาพ	3(2-2-5)	
400010		พืชพรรณเพื่อชีวิต	3(2-2-5)	